

normálně tak dlouhá, jako byla v daném případě, kdy přesahovala dobu tří roků.

Č. 8091.

Vojenské věci. — Pojištění pensijní: * Všeobecný pensijní ústav není veřejným fondem ve smyslu § 95 vojenského zaopatřovacího zákona č. 76/22.

(Nález ze dne 6. září 1929 č. 16.514.)

Prejudikatura: Boh. A. 3501/24, 3543/24, 4883/25, 7567/28.

Věc: Jaroslav H. v P. (adv. Dr. Ludv. Janowitz z Prahy) proti ministerstvu národní obrany o výslužbě.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezakonnost.

Důvody: Nař. rozhodnutím vyslovilo mno, že st-1, — jenž požívá voj. zaopatř. požitků jako kapitán ve výslužbě, — neměl za dobu od 1. ledna 1920 do konce prosince 1924 nároku na požitky ty, poněvadž byl v té době ve službách Všeob. pens. ústavu, jež jsou službami podle § 12, resp. 95 voj. zaopatř. zák. č. 76/22 a s nimiž je i právo na zaopatření spojeno.

Jednaje o stížnosti do tohoto rozhodnutí podané, uvážil nss:

Paragraf 12 zák. č. 76/22 odnímá a po případě redukuje nárok na voj. zaopatř. požitky gážistům ve výslužbě, kteří vstoupili do civ. stát. nebo jí rovné služby, a § 95 praví, že civ. stát. službě jsou podle tohoto zák. na roveň postaveny veškeré civ. služby za stálý plat od státu, župy, země, kraje, okresu a obce nebo jejich podniků, jakož i veř. fondů a drah veř. dopravě sloužících, je-li s těmito službami soustavně spojeno právo na zaopatření.

V daném případě jest řešiti otázku, je-li správným názor žal. úřadu, že Všeob. pens. ústav, zřízený zákonem ze 16. prosince 1906 č. 1 ř. z. ex 1907, jenž byl novelisován cís. nař. z 25. června 1914 č. 138 ř. z. a zák. z 20. prosince 1918 č. 92 a z 5. února 1920 č. 89 Sb., jest považovati za veř. fond ve smyslu § 95 zák. č. 76/22.

Stížnost zastává názor, že Všeob. pens. ústav, podobně jako ústavy sociálně pojišťovací vůbec, není dle své právní povahy veř. fondem a jeho jmění že nepatří k veř. prostředkům ve smyslu důvodové zprávy k zák. č. 76/22, tak jako k nim nepatří ani jmění živn. společenstev, vodních družstev a jiných podobných nucených svazků.

Pokud se týče znění § 95 zák. č. 76/22, napadá, že civ. služby, jež tento předpis chce rovnati službám státním, nevyznačuje nějakou všeobecnou klausulí. Nemluví ani o službách veřejných všeobecně, ani o službách u veř. korporací a ústavů, ani o službách za plat z prostředků veř., nýbrž vypočítává jednotlivé druhy subjektů — zaměstnavatelů, u nichž služba se staví na roveň službě státní: jsou to — mimo stát — župy (země, kraje), okresy, obce, města s právem municipálním, jejich podniky, veř. fondy, dráhy sloužící veř. dopravě.

Naši zákonodárné terminologii jest již dávno běžným rozlišování korporací, ústavů a fondů. Tak také zákony z oboru veř. práva zaměst-

naneckého z téhož období, do něhož spadá zák. č. 76/22 — srov. § 3 zák. 495/21 a § 19 zák. č. 394/22 — uvádějí vedle sebe jako kategorie odlišné (veřejné) korporace, ústavy a fondy. Jestliže za tohoto stavu § 95 zák. č. 76/22 vedle nominativem uvedených druhů veř. korporací (země, župy, kraje, okresy, obce, města minicipální) o jiných veř. korporacích se nezmiňuje, jestliže dále nemluví o ústavech, nýbrž mimo nominativem uvedené korporace a dráhy sloužící veř. dopravě jmenuje pouze veř. fondy a užívá tedy výrazu, který v zákonodárné terminologii má svůj pregnantní význam a značí pojem odlišný od pojmu veř. korporace a veř. ústavu, aniž by shledával potřebu výraz ten pro svoje účely nějak zvláště definovati, nutno souditi, že činí tak vědomě a úmyslně, že tedy přijímá výraz onen v tom smyslu, v jakém je v zákonárství vůbec běžný, a že má na mysli právě jen pojem tímto obvyklým termínem značený, a nikoli také pojem, vyznačovaný obvykle slovy »veř. korporace, veř. ústav«.

Nss již opětně, zejména v nál. Boh. A. 3501/24, 3543/24, 4883/25 a 7567/28 vyslovil, že znění i zjevný úmysl oněch norem, které na pojem »veř. fondu« navazují určité důsledky právní, ukazují, že veř. fondy míněny jsou — ne-li vůbec jen fondy státní — tedy na jisto jen fondy, které jak svým účelem, tak především i svou organisací jsou fondům státním podobny, t. j. takové podstaty majetkové, jež jsou platným právním řádem určeny k tomu, aby jejich výtěžek a příjem byl hospodářským podkladem pro plnění některých úkolů, jež na se vzala veř. moc, a jež jsou podrobeny správě orgánů moci veřejné, tak že se staly článkem v organisaci veř. správy. Na tomto právním názoru trvá nss i v tomto případě, jelikož ani zák. č. 76/22 pojem veř. fondu nijak nedeterminuje, čímž dal na jevo, že jej převzal ve smyslu, v jakém jest v zákonodárství běžný.

Uvedených pojmových znaků »veř. fondu« není však u Všeob. pens. ústavu, jehož účelem podle norem výše uvedených jest pens. pojištění zaměstnanců ve službách soukromých a některých druhů zaměstnanců ve službách veřejných. Provádění pens. pojištění, třebaž toto bylo obligatorní, není organisováno jako věc veř. správy státní nebo komunální, nýbrž jako autonomní věc zvláštního nuceného svazu veřejného, za tím účelem zřízeného. Všeob. pens. ústav má své členy, jimiž jsou jednak pojištěnci, jednak jejich zaměstnavatelé (§ 41), a správní orgánové ústavu — mimo presidenta ústavu a předsedy zem. úřadoven, které jmenuje min. soc. péče — jsou ke svým funkcím ustanovováni volbou členstva ústavu (§§ 46 a násl.). Správě státní přísluší toliko dozor nad ústavem a jeho úřadovnamí (§ 78). Má tedy Všeob. pens. ústav podstatné znaky, charakterisující jej jako (veřejnou) korporaci, a tedy jako právní útvar rozdílný od veř. fondu ve smyslu shora precisovaném.

Rozšiřovati normu § 12, resp. 95 zák. č. 76/22 na služby u jiných útvarů, nežli které v § 95 jsou uvedeny, jen proto, že jsou u nich některé prvky příbuzné, není však přípustno, poněvadž jde o omezení nároků na výslužné, normovaných zásadně v § 2 a násl. cit. zák., a dlužno proto výpočet v § 95 — jak tomu svědčí také znění tohoto předpisu, — pokládati za taxativní. Z toho, co bylo uvedeno, jde, že žal. úřad použil na st-le ustanovení § 95 ve spojení s § 12 zák. č. 76/22 neprávem.